

**LIETUVOS BANKO
PRIEŽIŪROS TARNYBOS
FINANSINIŲ PASLAUGŲ IR RINKŲ PRIEŽIŪROS DEPARTAMENTO
DIREKTORIUS**

**SPRENDIMAS
DĖL A. J. IR AAS „BTA BALTIC INSURANCE COMPANY“
GINČO NAGRINĖJIMO**

2016 m. balandžio 13 d. Nr. 242-125
Vilnius

Lietuvos bankas gavo A. J. (toliau – pareiškėjas) kreipimąsi, kuriuo pareiškėjas prašė išnagrinėti tarp jo ir AAS „BTA Baltic Insurance Company“, veikiančios per Lietuvoje įsteigtą filialą, (toliau – draudikas) kilusį ginčą.

N u s t a t y t a:

2015 m. sausio 7 d. draudikas ir A. J. sudarė sausumos transporto priemonių draudimo sutartį Nr. (*duomenys neskelbtini*), kuria buvo apdrausta transporto priemonė „Opel Vectra“ nuo avarijos, vagystės, trečiųjų asmenų neteisėtos veiklos, stichinės nelaimės, pagalbos kelyje rizikų. 2015 m. rugpjūčio 26 d. įvyko eismo įvykis, kurio metu susidūrė automobilis „Subaru Legacy“, valstybinis numeris (*duomenys neskelbtini* (toliau – automobilis „Subaru Legacy“), vairuojamas G.Ž., ir draudiko bendrovėje apdraustas pareiškėjui priklausantis automobilis „Opel Vectra“, valstybinis numeris (*duomenys neskelbtini* (toliau – automobilis „Opel Vectra“), vairuojamas pareiškėjo A. J. Automobilis „Subaru Legacy“ kelyje Jurbarkas–Greičiai 8 km sankirtoje su miško keliu judėjo tiesiai, o pareiškėjo A. J. vairuojamas automobilis „Opel Vectra“, išvažiuodamas iš miško į kelią Jurbarkas–Greičiai, nesuteikė pirmumo teisės pagrindiniu keliu iš dešinės pusės važiuojančiam automobiliui „Subaru Legacy“. 2015 m. rugpjūčio 26 d. eismo įvykio deklaracijoje atsakingu už eismo įvykio kilimą asmeniu buvo nurodytas pareiškėjas A. J., vairavęs automobilį „Opel Vectra“. 2015 m. rugpjūčio 27 d. pareiškėjas draudikui pateikė prašymą išmokėti draudimo išmoką, atlyginančią transporto priemonei „Opel Vectra“ deklaruoto 2015 m. rugpjūčio 26 d. eismo įvykio metu padarytą žalą.

Draudikas, administruodamas 2015 m. rugpjūčio 26 d. eismo įvykį, kartu su UADB „Compensa Vienna Insurance Group“ kreipėsi į UAB „Impulsana“ specialistą dr. V. Mitunevičių. V. Mitunevičius atliko tyrimą ir 2015 m. spalio 9 d. Specialisto išvadoje MV 2015-30 konstatavo, kad deklaruoto eismo įvykio dalyvių parodymai yra nepagrįsti. Draudikas, remdamasis minėtos specialisto išvados duomenimis, atsisakė mokėti draudimo išmoką, atlyginančią transporto priemonei „Opel Vectra“ 2015 m. rugpjūčio 26 d. eismo įvykio metu padarytą žalą.

Pareiškėjas, nesutikdamas su draudiko sprendimu, kreipėsi į Lietuvos banką teigė, kad draudikas, atsisakydamas išmokėti draudimo išmoką, rėmėsi neobjektyviais ir preliminariais pareiškėjo ir G. Ž. paaiškinimais dėl eismo įvykio aplinkybių. Pareiškėjas nurodė, kad draudikas nepaneigė draudžiamojo eismo įvykio fakto, neatsižvelgė į tai, kad apie eismo įvykį buvo pranešta policijai, o sprendime rėmėsi neobjektyviais ir preliminariais pareiškėjo ir G. Ž. paaiškinimais apie eismo įvykio aplinkybes. Pareiškėjo teigimu, specialisto išvada negali būti pripažintos tiksliomis, nes jos nėra pagrįstos jokiais tiksliais skaičiavimais. Pareiškėjas nurodo, kad apie faktines 2015 m. rugpjūčio 26 d. eismo įvykio aplinkybes vairuotojai teikė paaiškinimus ne iš karto po įvykio, todėl negalėjo prisiminti tikslų duomenų apie automobilių greitį, o ir važiuodami į spidometrą jie nežiūrėjo, po eismo įvykio buvo susijaudinę, todėl nurodė tokį preliminarų greitį, kokį patarė nurodyti draudiko atstovas.

Pareiškėjo teigimu, nėra jokių objektyvių duomenų, kurių pagrindu būtų galima tvirtinti, kad eismo įvykis įvyko kitomis nei pareiškėjo nurodytomis aplinkybėmis, be to, jis pripažino savo kaltę dėl eismo įvykio, o specialisto išvada iš esmės nepaneigė eismo įvykio fakto ir deklaracijoje nurodytų eismo įvykio aplinkybių.

Draudikas atsiliepime dėl pareiškėjo kreipimesi nurodytų aplinkybių pažymi, kad, administruodamas 2015 m. rugpjūčio 26 d. eismo įvykį, išsamiai tyrė visas sprendimui dėl draudimo išmokos mokėjimo priimti reikšmingas aplinkybes: gavo išsamius eismo įvykio dalyvių paaiškinimus apie eismo įvykio aplinkybes, įvertino eismo įvykio deklaracijoje dalyvių užfiksuotą informaciją, apžiūrėjo eismo įvykyje apgadintus automobilius, įvertino jiems padarytų sugadinimų pobūdį ir mastą, surašė transporto priemonių techninės apžiūros aktus. Draudikas kartu su UADB „Compensa Vienna Insurance Group“ kreipėsi į UAB „Impulsana“ specialistą dr. V. Mitunevičių ir gavo jo parengtą ekspertinę pažymą dėl eismo įvykio aplinkybių tyrimo. Specialistas V. Mitunevičius, atlikdamas tyrimą, išanalizavo žalos byloje surinktą medžiagą, įvertino eismo įvykio dalyvių 2015 m. rugsėjo 12 d. eismo įvykio aplinkybių pranešimų protokoluose nurodytas esmines eismo įvykio aplinkybes ir schemas, išanalizavo tyrimui pateiktose nuotraukose matomus transporto priemonių sugadinimus, įvertino eismo įvykio vietos geografinį planą, atliko trasologinį tyrimą bei transporto priemonių susidūrimo ir judėjimo po susidūrimo modeliavimą kompiuterio programa PC Crach 10.2, siekdamas nustatyti transporto priemonių judėjimo greitį. Konstatuota, kad transporto priemonių sugadinimai tarpusavyje suderinami tik iš dalies, todėl eismo įvykio tyrimo metu nustatytos aplinkybės prieštarauja eismo įvykio dalyvių nurodytoms aplinkybėms. Remdamasis specialisto išvada, draudikas konstatavo, kad transporto priemonių sugadinimai nebuvo patirti eismo įvykio dalyvių nurodytomis aplinkybėmis 2015 m. rugpjūčio 26 d. eismo įvykio metu, todėl pagrįstai priėmė sprendimą šį įvykį pripažinti nedraudžiamuoju ir atsisakyti išmokėti draudimo išmoką. Draudikas nepritarė pareiškėjo teiginiams, kad elgėsi nesažiningai, nes pareiškėjui patarė nurodyti didesnę automobilio greitį, ir pabrėžė, kad pareiškėjas savo paaiškinimus apie įvykį patvirtino parašu. Draudikas taip pat pažymėjo, kad jo sprendimas atsisakyti mokėti draudimo išmoką buvo paremtas ne vien tik eismo įvykio dalyvių paaiškinimais, o ir objektyviais įrodymais bei skaičiavimais, pateiktais specialisto išvadoje, todėl tam tikri dalyvių paaiškinimų neatitikimai nekeistų specialisto išvadoje nustatytų aplinkybių.

K o n s t a t u o j a m a:

Vadovaujantis Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23 (2016 m. sausio 28 d. redakcija) patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių (toliau – Taisyklės) 45 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų. Vartotojas ir finansų rinkos dalyvis privalo įrodyti tas aplinkybes, kuriomis remiasi kaip savo reikalavimų arba atsikirtimų pagrindu, išskyrus atvejus, kai remiamasi aplinkybėmis, kurių nereikia įrodinėti. Nagrinėdamas ginčą Lietuvos bankas atlieka pateiktų įrodymų vertinimą, kurio pagrindu priimamas sprendimas.

Pažymėtina, kad nagrinėjamu atveju ginčas kyla dėl draudiko atsisakymo pagal automobilio „Opel Vectra“ sausumos transporto priemonių draudimo sutartį mokėti draudimo išmoką, atlyginančią automobiliui „Opel Vectra“ deklaruoto 2015 m. rugpjūčio 26 d. eismo įvykio metu padarytą žalą, pagrįstumo.

Draudimo sutartimi viena šalis (draudikas) įsipareigoja už sutartyje nustatytą draudimo įmoką (premiją) sumokėti kitai šaliai (draudėjui) arba trečiajam asmeniui, kurio naudai sudaryta sutartis, įstatyme ar draudimo sutartyje nustatytą draudimo išmoką, apskaičiuotą įstatyme ar draudimo sutartyje nustatyta tvarka, jeigu įvyksta įstatyme ar draudimo sutartyje nustatytas draudžiamasis įvykis (Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.987 straipsnis). Taigi, sudarydamas draudimo sutartį, draudikas įsipareigoja, atsitikus draudžiamajam įvykiui, išmokėti draudimo sutartyje nustatytą draudimo išmoką, apskaičiuotą draudimo sutartyje nustatyta tvarka.

Draudimo įstatymo 96 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad draudikas privalo tirti aplinkybes, būtinas draudžiamojo įvykio faktui, pasekmėms ir draudimo išmokos dydžiui nustatyti, dėdamas

reikiamas pastangas. Draudimo išmoka privalo būti išmokėta ne vėliau kaip per 30 dienų nuo tos dienos, kai gaunama visa informacija, reikšminga nustatant draudžiamąjį įvykio faktą, aplinkybes, pasekmes ir draudimo išmokos dydį. Pirmiau minėto Draudimo įstatymo straipsnio 3 dalyje nurodyta, kad draudikas neturi teisės išmokėti draudimo išmokos arba atsisakyti ją išmokėti, neįsitikinęs, kad draudžiamasis įvykis buvo, arba atsisakyti išmokėti draudimo išmoką, nepatikinęs visos jam prieinamos informacijos.

Vertinant ginčo šalių nurodytas aplinkybes, kuriomis jos remiasi kaip savo reikalavimų ir atsikirtimų pagrindu, svarbu tai, kad draudėjas, sudarydamas draudimo sutartį, siekė apsaugoti savo turtinius interesus, susijusius su apdrausta transporto priemone, nuo galimos žalos, o draudikas įsipareigojo išmokėti draudimo išmoką įvykus draudžiamajam įvykiui. Galiojantys teisės aktai leidžia draudikui nustatyti prisiimamos draudimo rizikos ir teikiamos draudimo apsaugos ribas – atvejus, kada mokama draudimo išmoka ir kaip ji apskaičiuojama. Sudarydamas draudimo sutartį draudikas pasiūlo sąlygas, kurios apibrėžia jo prisiimamą riziką, ir pagal tai apskaičiuoja draudimo išmokos dydį. Nagrinėjamu atveju transporto priemonių draudimo sutartis buvo sudaryta pagal Sausumos transporto priemonių draudimo taisyklės (toliau – Taisyklės), kurios yra neatskiriama draudimo sutarties dalis. Taisyklių 4.2. papunktyje nustatyta, kad „draudžiamasis įvykis yra bet koks draudimo sutarties galiojimo laikotarpiu atsitikęs įvykis, kurio metu dėl tiesioginio, staigaus ir nenumatyto mechaninės jėgos poveikio iš išorės ar dėl gaisro, sprogimo buvo sugadinta, sunaikinta apdrausta transporto priemonė, taip pat jei apdrausta transporto priemonė (jos dalis (-ys) buvo pavogta ar užvaldyta plėšimo būdu.“ Taisyklių 5.2.2 papunktyje nustatyta, kad nedraudžiamaisiais įvykiais laikomi tie atvejai, kai „transporto priemonės valdytojas, draudėjas ar apdraustasis žalą padarė tyčia arba nusišėpė įvykio priežastis, aplinkybes ir padarinius, pateikė neteisingą, klaidinančią informaciją arba kitais neteisėtais būdais siekė gauti draudimo išmoką ar ją padidinti, įskaitant atvejus, kai transporto priemonės vagystę ir pasisavinimą inscenizavo pats savininkas ar su juo susiję asmenys“.

Atsižvelgiant į nurodytą teisinį reglamentavimą, pažymėtina, kad draudikui pareiga mokėti draudimo išmoką, atlyginančią automobiliui „Opel Vectra“ 2015 m. rugpjūčio 26 d. eismo įvykio metu padarytą žalą, kiltų, jei ši žala atsirastų kaip deklaruoto 2015 m. rugpjūčio 26 d. eismo įvykio padarinys.

Vertinant ginčo šalių paaiškinimus ir pateiktus įrodymus, pažymėtina, kad draudikas, siekdamas pagrįsti sprendimą nemokėti draudimo išmokos, remiasi UAB „Impulsana“ specialisto dr. V. Mitunevičiaus, 2015 m. spalio 9 d. Specialisto išvada MV 2015-30. Dr. V. Mitunevičiaus parengtoje ekspertinėje pažymoje nurodoma, kad atlikus modeliavimą kompiuterine programa buvo nustatyta, kad eismo įvykis įvyko kitomis, nei nurodo eismo įvykio dalyviai, aplinkybėmis, o konkrečiai, kad „automobilių „Opel Vectra“ ir „Subaru Legacy“ sugadinimai tarpusavyje yra suderinami sąlyginai: automobilio „Subaru Legacy“ priekinės dalies bei automobilio „Opel Vectra“ dešiniame šone esantys sugadinimai galėjo susidaryti, kai judėjęs apie 40 km/h greičiu automobilis „Subaru Legacy“ atsitrenkė į jam skersai stovėjusio (arba iki 5 km/h greičiu judėjusio) automobilio „Opel Vectra“ dešinį šoną; Techniniu požiūriu negalima pagrįsti automobilio „Opel Vectra“ vairuotojo nurodyto judėjimo režimo prieš susidūrimą (automobilio „Opel Vectra“ vairuotojas nurodė, kad betarpiškai prieš susidūrimą važiavo apie 30 km/h greičiu). Atlikta analizė įgalina teigti, kad susiduriant su automobiliu „Subaru Legacy“, automobilis „Opel Vectra“ stovėjo arba judėjo ne didesniu kaip 5 km/h greičiu; Taip pat negalima pagrįsti automobilio „Subaru Legacy“ vairuotojo nurodyto režimo, kad jis važiavo apie 70 km/h greičiu ir stabdyti pradėjo prieš pat susidūrimą, kai pamatė išvažiuojantį automobilį „Opel Vectra“, nes automobilio „Subaru Legacy“ greitis susidūrimo metu buvo apie 40 km/h. Kad sumažinti vairuojamo automobilio greitį nuo nurodyto 70 km/h iki nustatyto 40 km/h greičio susidūrimo metu, reikalingas 48 m. atstumas. Esant tokiam atstumui iki susidūrimo vietos, automobilio „Subaru Legacy“ vairuotojas negalėjo identifikuoti grėsmės saugiam eismui (kad automobilio „Opel Vectra“ vairuotojas važiuos į sankirtą, nesuteikdamas pirmenybės pagrindiniu keliu važiuojančio automobilio „Subaru Legacy“ vairuotojui.“

Pažymėtina, kad nagrinėjamo ginčo atveju, kilus įtarimų dėl įvykio aplinkybių ir

draudikui pateiktos informacijos, buvo kreiptasi į Klaipėdos apygardos prokuratūros Tauragės apylinkės prokuratūrą ir buvo pradėtas ikiteisminis tyrimas dėl galimo sukčiavimo. 2016 m. kovo 1 d. Tauragės apylinkės prokuroro nutarimu ikiteisminis tyrimas buvo nutrauktas nenustačius nusikalstamos veikos požymių.

Pareiškėjas, siekdamas paneigti specialisto išvadą, nurodo, kad specialisto išvada buvo paremta neobjektyviais ir preliminariais pareiškėjo ir nukentėjusiojo G. Ž. paaiškinimais dėl eismo įvykio aplinkybių, šiuos paaiškinimus pareiškėjas teikė būdamas susijaudinęs ir didesni automobilio greitį nurodė patartas draudiko. Vertinant šiuos pareiškėjo teiginius svarbu tai, kad pareiškėjas yra suinteresuotas įvykio administravimo baigtimi asmuo, todėl vien tik jo pateikti paaiškinimai, prieštaraujantys specialisto išvadai, apie transporto priemonės „Opel Vectra“ greitį prieš deklaruotą 2015 m. rugpjūčio 26 d. įvykį vertintini kritiškai ir negali būti pripažinti objektyviais.

Vertinant Lietuvos bankui pateiktus įrodymus, kuriais šalys grindžia aplinkybes, kuriomis remiasi kaip savo reikalavimų ir atsikirtimų pagrindu, pažymėtina, kad draudiko sprendimas yra pagrįstas specialisto išvada, o pareiškėjas tik pateikė 2015 m. rugpjūčio 26 d. paaiškinimus apie faktines įvykio aplinkybes, tačiau objektyvių įrodymų, paneigiančių specialisto išvadą, Lietuvos bankui nebuvo pateikta. Atsižvelgiant į tai, kad pareiškėjo ir automobilio „Subaru Legacy“ vairuotojo paaiškinimai negali paneigti specialisto išvados, draudiko sprendimas nemokėti draudimo išmokos vertintinas draudiko surinktų objektyvių įrodymų (specialisto išvados duomenų) kontekste. Be to, Lietuvos bankui įvertinus ginčo šalių pateiktus dokumentus ir paaiškinimus, nustatyta, kad draudikas tyrė sprendimui nemokėti draudimo išmokos priimti reikšmingas aplinkybes ir šį sprendimą priėmė, patikrinęs visą svarbią informaciją. Atsižvelgiant į tai, kad draudiko sprendimas yra pagrįstas įrodymais, patvirtinančiais, kad automobiliai buvo sugadinti ne vairuotojų G. Ž. ir A. J. nurodytomis, o kitomis aplinkybėmis, ir atsižvelgiant į Taisyklių 5.2.2 papunktį, nėra pagrindo tenkinti pareiškėjo reikalavimo mokėti draudimo išmoką.

Lietuvos bankui, įvertinus ginčo šalių paaiškinimus ir pateiktus dokumentus, darytina išvada, kad draudiko sprendimas pagal transporto priemonės „Opel Vectra“ sausumos transporto priemonių draudimo sutartį atsisakyti mokėti draudimo išmoką, atlyginančią automobiliui „Opel Vectra“ padarytą žalą, yra pagrįstas įrodymais. Atsižvelgiant į tai bei į Taisyklių 5.2.2 papunktį, pareiškėjo reikalavimas dėl draudimo išmokos mokėjimo yra atmestinas.

Remdamasis tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 2 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo“ 2 punktu bei šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.3 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

Atmesti pareiškėjo A. J. reikalavimą.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl ginčo sprendimo kreiptis į teismą arba kitą ginčų nagrinėjimo instituciją įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio sprendimo apskundimu.

Direktorius

Vilius Šapoka